VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Energiaverotuksen muutokset HE 152/2022

Leo Parkkonen
Verojaosto 27.9.2022

Hallituksen esityksen sisältö

- Lämmityksessä ja työkoneissa käytettävän kestävän biokaasun verotukea pienenettäisiin 1,2 euroa megawattitunnilta
- Sähköpolttoaineiden verotuksen selkeyttäminen
- Valmisteverotuslakiin esitetään vähäisiä teknisiä muutoksia

Biokaasun verotus

Biokaasun verotus (1)

Tausta ja nykytilanne:

- Energiaverodirektiivin (EVD) ja sen uudistusehdotuksen mukaan biokaasu on veronalainen tuote
- Biokaasu 2022 alusta biopolttoaineiden jakeluvelvoitteeseen, mikä edellytti biokaasun verottamista.
- Liikennebiokaasulle säädettiin energiaveromallin mukainen vero 2022 alusta
- Lämmitys- ja työkonebiokaasun verottomuuden jatkaminen ja valtiontukihyväksynnän (EVD maks. 6 vuotta) hankkiminen
- Biokaasu (verollinen ja veroton) tuli osaksi valmisteverojärjestelmää vuoden 2022 alusta lukien

Biokaasun verotus (2)

Miksi muutosta on ehdotettu?

- Verottomuuden toteuttaminen edellyttää valtiontukinotifikaatiota (komission hyväksyntää) perustuen ilmasto-, ympäristö- ja energiasuuntaviivojen (CEEAG) soveltamiseen. HE 152/2022 s. 8:
- ”Verottomuuden tai veronalennuksen, joka ei täytä energiaverodirektiivin vähimmäistasoa, tulee lisäksi täyttää uusien, vuonna 2022 voimaan tulleiden valtiontukien ilmasto-, energia- ja ympäristösuojelun suuntaviivojen (CEEAG) edellytykset. Niiden mukaan tulee osoittaa, että tuki on tarpeellinen ja oikeasuhtainen. Kestävän lämmitysbiokaasun verottomuuden edellytyksenä olisi, että veron voidaan osoittaa kasvattavan merkittävästi biokaasun tuotantokustannuksia ja että valtio tekisi biokaasun tuottajien kanssa sitovia energian kulutukseen tai päästöjen vähentämiseen tähtääviä ympäristönsuojelusopimuksia. Edellytyksenä sopimuksille on, että jäsenvaltio neuvottelee sopimusten sisällön, jossa määritetään erityisesti tavoitteet ja asetetaan määräajat tavoitteiden saavuttamiselle. Jäsenvaltion on myös huolehdittava sopimuksissa sitoumusten riippumattomasta ja säännöllisestä seurannasta ja tarkistettava sopimussisällöt säännöllisesti teknologisen ja muun kehityksen mukaan. Tämän lisäksi sopimuksissa tulee määrätä seuraamuksista, jos sitoumuksia ei noudateta”
- Valmistelussa (syksy 2021) esille nousi sovellettavaan valtiontukimenettelyyn liittyviä epävarmuuksia ja huolia, kuten luvansaaminen, ehtojen täyttäminen, raskaat ja monimutkaiset menettelyt hallinnolle ja toimijoille ja tuen takaisinperintäriskin pienentäminen.

Biokaasun verotus (3)

- Ehdotus
  - Näiden arvioiden pohjalta nähtiin perustelluksi ottaa käyttöön kestävän biokaasun edistämiseksi EU-vähimmäisvero lämmitys- ja työkonekäytössä sekä siten parantaa kokonaisuutena biokaasualan toimintaympäristön oikeusvarmuutta ja ennakoitavuutta
  - Lämmityksessä ja työkoneissa käytettävän kestävän biokaasun verotukea pienenettäisiin 1,2 euroa megawattitunnilta (verotuki pienenisi 10,33 €/MWh → 9,13 €/MWh)
  - Em. toteutettaisiin siten, että kestävän lämmitysbiokaasun energiasisältöveron määrä olisi muiden kaasumaisten liikenne- ja lämmityspolttoaineiden yleisestä verotasosta, 10,33 €/MWh, poiketen energiaverodirektiivin vähimmäisverotason mukainen 1,20 €/MWh
  - Muita polttoaineita alemman verotason EU-oikeudellinen hyväksyttävyys perustuisi ryhmäpoikkeusasetukseen, jonka soveltaminen ei edellytä komission ennakkohyväksyntää
  - Hiilidioksidivero määräytyisi energiaveromallin mukaisesti. Valtaosa biokaasusta olisi siten hiilidioksidiverotonta
  - Biokaasu olisi muiden polttoaineiden tavoin verotonta sähkön tuotannossa ja teollisuuden ensikäytössä
  - Biokaasun pientuotanto säilyisi verottomana

Biokaasun verotus (3)

Vaikutuksia:

- Lisäsi valtion verotuottoja n. 1 miljoonaa euroa
- Maakaasun kustannukset lämmityskäytössä ovat sen tukkuhinta, päästöoikeus ja verot huomioiden huomattavasti suurempia kuin biokaasun tuotantokustannus
- Yritysten hallinnollinen taakka ei juurikaan lisääntyisi, sillä biokaasu (verollinen/veroton) on ollut vuoden 2022 alusta alkaen valmisteverotuksen veroilmoitus- ja valvontamenettelyiden piirissä.
- Vaikutukset ympäristöön vähäisiä

Sähköpolttoaineet

Sähköpolttoaineet

- Sähköpolttoaineilla (power-to-x) tarkoitetaan muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia nestemäisiä ja kaasumaisia polttoaineita (RFNBO). Käytännössä ja kehityksen alkuvaiheessa kyse on sähköenergian avulla vedestä tuotetusta vedystä ja hiilidioksidista valmistetuista polttoaineista, esim. sähkömetaani
- Liikenteen sähköpolttoaineet tulevat jakeluvelvoitteen piiriin vuoden 2023 alusta, joten niiden verotusta koskevaa sääntelyä on tarpeen täsmentää
- Ehdotuksen mukaan kestävyyslain kestävyyskriteerit täyttävät sähköpolttoaineet olisivat hiilidioksidiverottomia. Tuotteisiin, jotka eivät täytä kestävyyskriteereitä, sovellettaisiin vastaavan fossiilisen polttoaineen verotasoa
- Vety säilyisi verottomana
- Sähköpolttoaineiden ja vetyyn liittyvä EU-sääntely on vasta kehittymässä, sillä EVD:n ja RED:in uudistamistyö on kesken. EU-sääntelyn selkiintymisen jälkeen on taas mahdollista ja tarkoituksenmukaista kehittää kansallista lainsäädäntöä. Myöskin näiden tuotteiden laajamittaisempi valmistus ja jakelu on käynnistymässä vasta muutamien vuosien kuluessa.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos